

SPAR KRAFTFODER VED STALDFODRING MED FRISK GRÆS

Frisk græs kan dække en større del af køernes proteinbehov end ensilage, men systemet kræver styring og dagligt arbejdsforbrug.

MERE FRISK GRÆS til køerne og mere græs i sædskiftet. Det er målet for de landmænd, som henter frisk græs ind til køerne hver dag som supplement til afgræsning. De kan udnytte arealer, som ligger længere væk, og de kan opretholde en stor andel frisk græs i foderrationen sidst på sæsonen, når køerne tager mindre græs ude.

Bedre proteinkvalitet

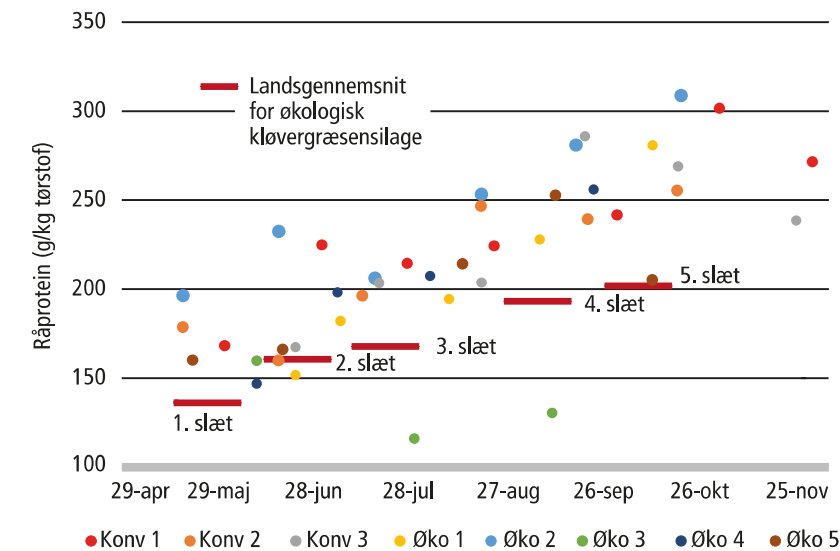
Frisk staldgræs har som regel en bedre fordøjelighed og et højere proteinindhold end kløvergræsensilage, fordi det høstes hyppigere. Desuden er AAT-værdien højere i det friske græs, da der ikke sker en delvis nedbrydning af protein som ved ensilering. Græssets højere kvalitet gør, at køerne kan æde lidt mere grovfoder, når frisk græs erstatter græsensilage, og at man kan spare på indkøbt proteinfoder. Tabellen viser et eksempel på en foderplan med og uden frisk staldgræs.

Tabel 1. Eksempel på foderplan med og uden frisk staldgræs, kg tørstof

	Ensilage	Staldgræs
Majsensilage	3,0	3,0
Kløvergræsensilage	6,5	
Staldgræs		7,0
Afgræsning	6,0	6,0
Korn	4,0	5,0
Hestebønne	1,4	1,0
Rapskage	2,0	0,9
Mineraler	0,1	0,1
Kg tørstof i alt	23,0	23,0

Krav til græsmarksstyring

Udfordringen ved systemet er, at der skal være et areal med græs af god kvalitet at høste hver eneste dag. Hvis kvaliteten daler, går det ud over mælkeydelsen. De fleste planlægger tre-fire uger mellem høst på samme areal. Man kan tage højde for kritiske perioder ved f.eks. at tage et meget tidligt slæt på et mindre areal, så der er græs klar til perioden efter det normale første slæt. Det er også godt at være forberedt på en tør periode i juli/august.

Råproteinindhold i frisk græs på stald på otte bedrifter i 2022 i projekt 'Staldfodring med frisk græs'.

● **Udfordringen ved systemet er, at der skal være et areal med græs af god kvalitet at høste hver eneste dag**

Det tager tid at hente græs

På nogle bedrifter anvendes maskinen MaksiGrass, som høster græsset intakt, mens andre bruger frontskårlægger og opsamlervogn. Det tager typisk en time om dagen at hente græs, men det afhænger af de lokale forhold. Det er naturligvis vigtigt, at opgaven passer til den arbejdskraft, man har til rådighed.

Separat tildeling eller i mixervognen

Nogle tildeler græsset direkte på foderbordet oven på et grundfoder. Begge dele bliver ædt, men vi ved naturligvis ikke, hvordan den enkelte ko sammensætter sin dagsration. Andre blander det friske græs med det øvrige staldfoder i mixervognen, hvilket sikrer køerne et mere ensartet foder, og det kan være en fordel for især højt ydende besætninger. Vær opmærksom på, at frisk græs fylder meget i mixervognen.

Græsanalyser fra praksis

Innovationscenter for Økologisk Landbrug følger otte økologiske og konventionelle bedrifter, som praktiserer staldfodring med frisk græs. Analyser af græsset viser, at fordøjeligheden og proteinindholdet generelt ligger over niveauet for kløvergræsensilage, især i den sidste del af sæsonen. Se resultaterne for råprotein i figuren. ●

**AF IRENE FISKER,
INNOVATIONSCENTER
FOR ØKOLOGISK LANDBRUG**

STØTTET AF

Mælkeafgiftsfonden